

ADVIES Nr. 21 / 2005 van 30 november 2005

O. Ref. : SA2 / A / 2005 / 021

BETREFT : Voorstel van amendement op de internationale akkoorden van Bonn van 6 juni 1955 teneinde de mededeling mogelijk te maken van een kopie van de archieven van de internationale dienst voor opzoeken opgericht te Arolsen, alsook de terbeschikkingstelling ervan aan het publiek voor academisch en ander onderzoek.

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna "WVP"), inzonderheid artikel 29;

Gelet op de adviesaanvraag van de Federale Overheidsdienst Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking van 12 oktober 2005;

Gelet op het verslag van mevrouw Anne Junion,

Brengt op 30 november 2005 volgend advies uit:

1. ONDERWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

---

1. België is gebonden aan de hierna vermelde akkoorden van Bonn:
  - Akkoord van 6 juni 1955 tot oprichting van een Internationale Commissie voor de Internationale Dienst voor Opzoeking (hierna CI/SIR),
  - Akkoord van 6 juni 1955 inzake de betrekkingen tussen de Internationale Commissie voor de Internationale Dienst voor Opzoeking en het Internationaal Comité voor het Rode Kruis (hierna CICR).
2. Volgens de 1ste considerans van het akkoord van Bonn tot oprichting van de CI/SIR, werd de Internationale Dienst voor Opzoeking opgericht « dans le but de rechercher les disparus, de rassembler, classer, conserver et rendre accessible aux Gouvernements et aux individus intéressés toute la documentation relative aux Allemands et non Allemands qui ont été détenus dans les camps de concentration ou de travail national-socialiste, ou aux non Allemands qui ont été déplacés du fait de la seconde guerre mondiale ». (vrije vertaling « met het oog op de opsporing van vermisten, het verzamelen, klasseren, bewaren en toegankelijk maken voor de regeringen en belanghebbende individuen van alle documentatie met betrekking tot Duitsers en niet-Duitsers die gevangen werden gehouden in nationaal-socialistische concentratie- of werkkampen, en tot niet-Duitsers die werden gedeporteerd ingevolge de tweede wereldoorlog»).
3. Uit artikel 4 van voormeld akkoord blijkt dat « la tâche du SIR consiste essentiellement à fournir à des personnes directement intéressées des renseignements individuels, tirés de ses archives et servant à des buts humanitaires ». (vrije vertaling : «de taak van de SIR bestaat hoofdzakelijk uit het verstrekken aan geïnteresseerde personen van individuele inlichtingen afkomstig uit haar archieven en dienstig voor humanitaire doeleinden»). De archieven van de SIR bestaan uit documenten met betrekking tot het verblijf van gevangenen in nationaal-socialistische concentratie- of werkkampen tijdens de tweede wereldoorlog. De FOD Buitenlandse Zaken heeft de Commissie erover ingelicht¹ dat de SIR op basis hiervan attesten aflevert die als basis dienen voor het bekomen van een speciaal statuut, van een rente of andere voordelen in een Lidstaat of elders. De raadpleging van de archieven van de SIR gebeurt dus momenteel op individuele basis.
4. De FOD Buitenlandse Zaken heeft de Commissie er eveneens over ingelicht dat de archieven van de SIR documenten bevatten die haar ter beschikking gesteld zijn, zowel door de administratie voor hulpverlening en wederopbouw van de Verenigde Naties, als door de landen die deelnamen aan de Tweede Wereldoorlog zoals Rusland en Polen, of door de lidstaten van het CICR. Deze documenten bevatten vooral persoonsgegevens over gedetineerden.
5. Het zijn de Akkoorden van Bonn die de wijze van toegang tot deze archieven regelt. Krachtens artikel 3 van het Akkoord van 6 juni 1955 betreffende de betrekkingen tussen de CI/SIR en het CICR, werd, mits akkoord van de Directeur van de SIR, een recht van raadpleging toegestaan aan onder andere alle leden van de Internationale Commissie. Krachtens het artikel 5 van ditzelfde Akkoord moeten er evenwel redelijke voorzorgsmaatregelen worden genomen om te vermijden dat persoonlijke informatie wordt verspreid die de belangen van de betrokken perso(o)n(en) of zijn verwanten zou kunnen schaden.
6. De FOD Buitenlandse Zaken verzoekt de Commissie om advies over een door de VS voorgesteld amendement op deze Akkoorden van Bonn. Dit amendement beoogt de mogelijkheid van mededeling van de archieven aan de regeringen die lid zijn van de CI/SIR en de terbeschikkingstelling ervan door deze laatsten aan het publiek via de archiefbewaarders ad hoc voor academisch en ander onderzoek.

---

¹ Schrijven van 8 mei 2000 van het Ministerie voor Buitenlandse Zaken, ontvangen in het raam van de vroegere adviesaanvraag waarvan sprake in punt 2 van onderhavig advies.

2. ANTECEDENTEN

---

7. In haar advies van 24 mei 2000 nr. 14/20 sprak de Commissie zich reeds uit over een eerste voorstel van wijziging van deze Akkoorden van Bonn. Dit was het gevolg van een stijgende vraag naar de openbaarmaking van de archieven van de SIR voor historisch onderzoek.
8. De teksten die destijds voor advies aan de Commissie werden voorgelegd, wilden de terbeschikkingstelling van de archieven van de SIR mogelijk maken voor historisch onderzoek onder de dubbele voorwaarde dat deze terbeschikkingstelling geen afbreuk deed aan het humanitair mandaat van de SIR en dat de persoonsgegevens in de documenten eerst anoniem werden gemaakt.
9. In de ontwerp teksten was eveneens een afwijking voorzien op de voorafgaandelijke anonimisering in het geval waar, geval per geval, de CI/SIR geoordeeld zou hebben dat overwegingen van openbaar nut het rechtvaardigden of daar waar het belang van het historisch onderzoek de individuele belangen ruim overschreden of daar waar het onderzoek niet op een andere wijze verwezenlijkt kon worden. Voor deze gevallen werd erin voorzien dat de begunstigden (historici) van deze afwijking zouden kunnen onderworpen worden aan overeen te komen modaliteiten en dat ze verantwoordelijk waren voor het gebruik dat zou worden gemaakt van deze medegedeelde documenten.
10. De FOD Buitenlandse Zaken heeft de Commissie erover ingelicht dat deze teksten, bij gebrek aan consensus tussen de lidstaten van de CI/SIR, zonder resultaat zijn gebleven.
11. De Commissie brengt in herinnering dat zij in haar vorig advies op het voorstel van wijziging van de Akkoorden van Bonn waarvan hierboven sprake, heeft onderstreept dat haar standpunt niet vooruitloopt op het standpunt dat zij zou kunnen innemen in de veronderstelling dat de terbeschikkingstelling van gegevens uit de archieven van de SIR niet langer het historisch onderzoek tot doel zou hebben maar de terbeschikkingstelling op algemene wijze voor het publiek.

3. DE BASISPRINCIPES BIJ LATERE VERWERKINGEN

3.1. Toepasselijke bepalingen

12. In zoverre het ontwerp van amendement dat voor advies aan de Commissie is voorgelegd tot doel heeft om de gevoelige gegevens opnieuw te gebruiken voor nieuwe doeleinden ten opzichte van deze waarvoor de gegevens werden verkregen en bewaard, lijkt een verenigbaarheidsonderzoek noodzakelijk krachtens artikel 4, § 1, 2° van de WVP en het lijkt de Commissie nuttig een kort overzicht te geven van de basisprincipes die worden toegepast bij latere verwerkingen.
13. De toepasselijke juridische bepalingen terzake zijn, naast het artikel 8 van de Europese Conventie voor de Rechten van de Mens, de WVP als omzetting van de Richtlijn 95/46/EG² evenals twee aanbevelingen van de Raad van Europa:
  - De Aanbeveling nr. R (83) 10 betreffende de bescherming van persoonsgegevens voor statistisch of wetenschappelijk onderzoek, goedgekeurd door het Comité van Ministers van de Raad van Europa op 23 september 1983.

---

² Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens.

- De Aanbeveling nr. R (97) 18 betreffende de bescherming van persoonsgegevens verzameld en verwerkt voor statistische doeleinden, goedgekeurd door het Comité van Ministers van de Raad van Europa op 30 september 1997.

14. Voor de interpretatie van de bepalingen van de Aanbeveling nr. R (83) 10, verwijst de Commissie naar haar vorige Advies. De Aanbeveling nr. R (97) 18 vervangt de vorige slechts voor wat de verzameling en de verwerking betreft van de persoonsgegevens die werden verricht voor statistische doeleinden. De Aanbeveling nr. (83) 10 blijft dus van toepassing op de verzameling en de verwerking van persoonsgegevens voor wetenschappelijke doeleinden.

3.2. Voorwaarden voor een latere verwerking van gegevens die onverenigbaar is met het doeleinde waarvoor ze werden verkregen.

15. De Richtlijn 95/46 voorziet **slechts één uitzondering** op het algemeen verbod van latere verwerking van gegevens die onverenigbaar is met de doeleinden waarvoor deze gegevens oorspronkelijk werden verzameld : de **latere verwerking voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden**.³ Bovendien wordt voor de latere verwerking van persoonsgegevens voor historische, statistische en wetenschappelijke doeleinden aan de lidstaten opgelegd dat ze moeten voorzien in **specifieke garanties**.⁴ De bepalingen van hoofdstuk II van het KB van 13 februari 2001 bevatten de specifieke garanties die voor dit doel in België werden ingesteld.

16. Het artikel 3 van dit KB bekrachtigt het beginsel van verplichte anonimisering van persoonsgegevens die het voorwerp uitmaken van een latere verwerking voor historische, statistische en wetenschappelijke doeleinden.

17. Krachtens artikel 4 van dit KB kan er, **indien deze doeleinden niet kunnen bereikt worden** met het gebruik van anonieme gegevens, slechts gebruik worden gemaakt van gecodeerde gegevens onder de voorwaarden bedoeld in de artikelen 7 tot 17 van dit KB. Deze artikelen leggen met name het volgende op :

- De gegevens worden gecodeerd alvorens ze mee te delen aan derden die ze later wensen te verwerken voor historische, statistische en wetenschappelijke doeleinden;
- De onafhankelijkheid ten opzichte van de verantwoordelijke voor de latere verwerking van de intermediaire organisatie⁵ die de codering van de gegevens verricht,
- De verplichting voor de verantwoordelijke voor de verwerking of de intermediaire organisatie die de codering verricht om de betrokkenen specifieke informatie⁶ te verstrekken ingeval er gegevens, zoals bedoeld in de artikelen 6 tot 8 van de WVP, worden gebruikt. Er wordt hierop een uitzondering gemaakt ingeval het onmogelijk is aan deze verplichting te voldoen of wanneer de intermediaire organisatie “een administratieve overheid is die door of krachtens de wet de uitdrukkelijke opdracht heeft om persoonsgegevens samen te brengen en te coderen, en hierbij onderworpen is aan door of krachtens de wet vastgelegde specifieke maatregelen die de bescherming van de persoonlijke levenssfeer tot doel hebben.” In die hypothese, moet de verantwoordelijke voor de verwerking een gemotiveerde aangifte richten aan de Commissie. De Commissie zal hierop antwoorden met een aanbeveling waarin zij bijkomende voorwaarden kan opleggen die nageleefd moeten worden tijdens de latere verwerking van deze gegevens voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden.

³ Artikel 6, 1 van de Richtlijn 95/46/EG

⁴ Artikel 6, 1 b) van de Richtlijn 95/46/EG

⁵ Het KB legt in zijn artikel 10 de verplichting op om de gegevens te laten coderen door een intermediaire organisatie die onafhankelijk is van de verantwoordelijke voor de latere verwerking wanneer de gegevens die het voorwerp uitmaken van deze latere verwerking afkomstig zijn van verschillende verantwoordelijken voor de primaire verwerking.

⁶ Deze informatieplicht wordt gedetailleerd besproken in artikel 14 van het KB van 13 februari 2001 houdende uitvoering van de WVP.

18. **Ingeval het onmogelijk** is om via het gebruik van gecodeerde gegevens de historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden te realiseren, dan mogen er **niet-gecodeerde gegevens gebruikt worden** onder de voorwaarden bepaald in de artikelen 18 tot 22 van dit KB. Deze artikelen leggen met name de **verplichting op om specifieke informatie te verstrekken**⁷ aan de betrokken persoon evenals het bekomen van de **voorafgaande toestemming**, behalve indien het onmogelijk is of wanneer de gegevens door de betrokken persoon publiek werden gemaakt of die in nauw verband staan met het publiek karakter van de betrokken persoon of van feiten waarbij deze laatste betrokken is of is geweest. Een soortgelijk systeem als datgene dat werd ingesteld voor de gecodeerde gegevens en uitdrukkelijk omschreven wordt aan het einde van het artikel 16, is dan van toepassing.

19. Ingeval de verantwoordelijke voor de verwerking gebruik maakt van gecodeerde of niet-gecodeerde gegevens in plaats van anonieme gegevens heeft hij in ieder geval de verplichting zijn keuze te motiveren bij de aangifte die hij moet doen krachtens artikel 17 van de WVP.

3.3. Het begrip wetenschappelijke, statistische of historische doeleinden

20. Gelet op het gevaar dat er misbruik kan gemaakt worden van doeleinden, komt het erop aan dat de begrippen historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden uitdrukkelijk worden omschreven. Het Verslag aan de Koning dat voorafging aan het KB van 13 februari 2001 houdende uitvoering van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, verwijst naar de begrippen statistische en wetenschappelijke doeleinden die gedefinieerd werden door de Aanbeveling nr. R (97) 18 van de Raad van Europa. Het begrip historische doeleinden daarentegen wordt niet gedefinieerd door de Aanbevelingen van de Raad van Europa.

21. De **verwerking van gegevens voor statistische doeleinden** wordt gedefinieerd als zijnde “elke handeling met het oog op de verzameling of verwerking van persoonsgegevens die noodzakelijk zijn voor statistische enquêtes of om een statistisch resultaat over te leggen” en het statistisch resultaat als “een informatie verkregen door verwerking van persoonsgegevens om een collectief verschijnsel bij een bepaalde bevolkingsgroep te omschrijven”. Deze aanbeveling preciseert eveneens dat deze handelingen met het oog op verwerking voor statistische doeleinden elk gebruik uitsluiten van informatie die werd verkregen voor het nemen van beslissingen of maatregelen tegen een bepaalde persoon.

22. Het begrip **wetenschappelijk onderzoek** wordt in het punt 14 van de memorie van toelichting bij de Aanbeveling nr. R (97) 18 omschreven en er wordt gesteld dat “wetenschappelijk onderzoek ertoe strekt wetmatigheden, gedragsregels en oorzakelijke verbanden vast te stellen die alle personen op wie zij betrekking hebben, overstijgen.” Uit deze omschrijving blijkt dus dat wetenschappelijk onderzoek de individuele fase overstijgt om globale verschijnselen te omschrijven.

23. Het begrip historisch doeleinde wordt uitsluitend in het Verslag aan de Koning dat voorafgaat aan het KB van 13 februari 2001 expliciet omschreven als een doeleinde met het oog op de analyse van een vroegere gebeurtenis of om die analyse mogelijk te maken. Hier wordt het onderzoek bedoeld dat wordt verricht door historici. Het werk dat verricht wordt door een genealoog kan eveneens beschouwd worden als verwant aan dit doeleinde. De Commissie vestigt de aandacht erop dat het historisch doeleinde niet kan worden ingeroepen voor het gebruik van persoonsgegevens teneinde maatregelen of beslissingen tegen een persoon te nemen. Zoals de Commissie reeds in haar advies van 12/2002 van 21 maart 2002⁸ heeft aangehaald, vloeit dit voort uit considerans 29 van de Richtlijn 95/46 die bepaalt dat de lidstaten bij de latere verwerking voor historische, statistische of wetenschappelijke doeleinden passende

---

⁷ Deze informatieverplichting is gedetailleerd omschreven in het artikel 18 van het KB van 13 februari 2001 houdende uitvoering van de WVP.

⁸ Advies van 21 maart 2002 over het ontwerp van KB houdende bepaling van de regels volgens welke bepaalde minimale psychiatrische statistische gegevens moeten worden meegedeeld aan de Minister die Volksgezondheid onder zijn bevoegdheid heeft.

garanties moeten bieden die moeten voorkomen dat de gegevens worden gebruikt voor het nemen van maatregelen of besluiten die tegen een bepaalde persoon gericht zijn.

4. DE BASISPRINCIPES BIJ DOORGIFTE VAN GEGEVENS

---

24. Aangezien het ontwerp van amendement dat aan de Commissie werd voorgelegd de mededeling van een kopie van de archieven van de SIR aan de lidstaten van CI/SIR mogelijk wil maken en aangezien bepaalde onder hen geen lid zijn van de Europese Unie, lijkt het nuttig dat de Commissie de in voege zijnde beginselen aanhaalt inzake de **grensoverschrijdende flux van persoonsgegevens buiten de Europese Unie**.
25. Opdat een doorgifte van persoonsgegevens zou kunnen plaatsvinden naar een land dat geen lid is van de Europese Unie, dienen **twee cumulatieve voorwaarden** vervuld te zijn. Enerzijds moet de doorgifte zelf als een **handeling met het oog op de verwerking of als verwerking in overeenstemming zijn met de Richtlijn 95/46**. Anderzijds moet het land waarvoor de gegevens bestemd zijn een **passend beschermingsniveau** bieden in geval dit land geen lidstaat is van de Europese Unie.⁹
26. De Commissie verwijst naar een werkdocument dat door de Groep 29 werd goedgekeurd op 24 juli 1998 en waarin een **analyse werd gemaakt van het passend karakter** van het beschermingsniveau van het land waarvoor de gegevens bestemd zijn.
27. Een land dat geen lid is van de Europese Unie kan van de Europese Commissie een besluit van passendverklaring bekomen. Tot op vandaag werd door de Commissie het passend beschermingsniveau van persoonsgegevens vastgesteld voor Zwitserland, Canada, Argentinië, Guernesey, het Eiland Man, voor de "Veiligheidsbeginselen" uitgegeven door het Ministerie van Handel van de Verenigde Staten van Amerika (Safe harbour principles) alsook voor de persoonsgegevens uit de dossiers van luchtvaartpassagiers die worden overgedragen aan het Bureau voor douane en bescherming van de grenzen van de Verenigde Staten.¹⁰
28. De Commissie vestigt de aandacht erop dat de Europese Commissie tot op vandaag geen enkel besluit tot passendverklaring heeft genomen aangaande Israël dat lid is van de CI/SIR. Een doorgifte naar de Verenigde Staten, die eveneens lid is van de CI/SIR zou kunnen plaatsvinden indien een organisatie of iedere persoon die toegang vraagt tot de gegevens van de archieven van de SIR voorafgaandelijk heeft ingestemd met de Veiligheidsbeginselen.
29. Een doorgifte van gegevens naar een derde land dat geen passend beschermingsniveau biedt, zou toch kunnen plaatsvinden indien deze doorgifte tussen de bestemming van de gegevens en de verantwoordelijke voor de verwerking werd goedgekeurd via passende contractuele bepalingen die een passende bescherming van de gegevens garanderen of indien het gaat om een van de **uitzonderingen** beperkend opgesomd in artikel 22 van de WVP die de omzetting is van het artikel 26 van de Richtlijn 95/46.
30. Het artikel 26 f van de Richtlijn 95/46 voorziet dat een doorgifte van persoonsgegevens naar een land dat geen passende bescherming biedt kan plaatsvinden indien "de doorgifte geschiedt vanuit een openbaar register dat krachtens wettelijke of bestuursrechtelijke bepalingen bedoeld is om het publiek voor te lichten en dat door een ieder dan wel door iedere persoon die zich op een gerechtvaardigd belang kan beroepen, kan worden geraadpleegd, voor zover in het betrokken geval is voldaan aan de wettelijke voorwaarden voor raadpleging."

---

⁹ Deze materie wordt geregeld in de artikelen 21 en 22 van de WVP die de omzetting zijn van de artikelen 25 en 26 van de Richtlijn 95/46.

¹⁰ De besluiten voor passendverklaring goedgekeurd door de Commissie zijn gepubliceerd op haar website op het volgende adres : http://europa.eu.int/comm/justice_home/fsj/privacy/thirdcountries/index_fr.htm

31. Buiten de vraag of de archieven van de SIR mogen beschouwd worden als een openbaar register, lijkt het erop dat deze uitzondering niet kan worden ingeroepen om de doorgifte van de totaliteit van archieven die gevoelige gegevens bevatten, te machtigen voor academische en ander onderzoeksdoeleinden. Inderdaad, de considerans 58 van de Richtlijn preciseert wanneer er een doorgifte heeft plaatsgevonden op basis van artikel 26, bij dergelijke doorgifte "niet de totaliteit van de in dit register opgenomen gegevens of categorieën van gegevens zou mogen worden verstrekt." Welnu, de tekst van het voorstel van amendement op de Akkoorden van Bonn voorzien een dergelijke doorgifte in die mate dat een kopie van de totaliteit van de gegevens zullen kunnen medegedeeld worden aan ieder lidstaat van de CI/SIR.¹¹

5. TOEGANG TOT OPENBARE DOCUMENTEN

---

32. Het ontwerp van amendement dat voor advies aan de Commissie is voorgelegd, valt eveneens **onder het recht op informatie waaraan het artikel 10 van het Europees Verdrag van de Rechten van de Mens** is gewijd en de Aanbevelingen R (81) 19 van 25 november 1981 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa over de toegang tot informatie die door de openbare overheden wordt bijgehouden en de Aanbeveling R (2002) 2 van 21 februari 2002 van het Comité van Ministers van de Raad van Europa over de toegang tot openbare documenten.
33. Binnen het Belgisch recht wordt dit grondrecht behandeld in artikel 32 van de Grondwet en eveneens in de wetgevingen van toegangrecht zoals de wet van 11 april 1994 betreffende de openbaarheid van bestuur.
34. Zoals de Commissie reeds in haar adviezen nrs. 26/97 en 28/97 heeft doen opmerken, wordt het conflict tussen twee grondrechten, zoals het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer en het recht van het publiek op informatie, geval per geval opgelost via de **methode waarbij concurrerende belangen aan elkaar worden afgewogen**. De Commissie heeft er in deze adviezen eveneens op gewezen dat deze individuele beslissingen om raadpleging te machtigen dan wel te weigeren door een **onafhankelijke instantie** zouden moeten worden genomen.
35. De Commissie wijst erop dat een van de criteria waarmee bij deze analyse rekening moet worden gehouden **de aard is van de gegevens** waarvoor toegang wordt gevraagd, zoals de aard van de gegevens bedoeld in de artikelen 6 tot 8 van de WVP.
36. De Commissie verwijst eveneens naar haar advies nr. 24/96¹² waarin zij ingaat op de importantie van een afweging van het historisch onderzoek op het privé-leven van het individu. Zo heeft zij, buiten aan de betrokken personen zelf, de mededeling van bepaalde gegevens met een beperking *ratione personae*, uitsluitend aan de onderzoekers : "de bewaring van persoonsgegevens in het Algemeen Rijksarchief is wegens hun historische en sociologische waarde, als bron van onderzoek en studie, een wettig doeleinde. Zulks betekent natuurlijk dat zij onder bepaalde voorwaarden door vorsers kunnen worden geraadpleegd.... Alleen de betrokken persoon en de vorsers moeten toegang blijven krijgen tot de dossiers."

---

¹¹ De considerans 58 van de Richtlijn 95/46 verduidelijkt aan het einde eveneens dat "wanneer een register bedoeld is voor raadpleging door personen met een gerechtvaardigd belang, de doorgifte slechts zou moeten kunnen plaatsvinden op verzoek van deze personen of wanneer de gegevens voor hen bestemd zijn.", dus op een gerichte manier. Het is trouwens interessant te onderstrepen dat dit volledig verenigbaar is met de methode van afweging van belangen wanneer twee grondrechten met elkaar botsen, zoals het recht op toegang tot openbare documenten en het recht op eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer (cfr. supra punt 5 van het advies).

¹² Advies van 13 september 1996 betreffende de raadpleging van de dossiers van de Vreemdelingenpolitie die in het Rijksarchief zijn neergelegd.

37. De Commissie refereert in haar advies 49/2001 naar de door het KB van 2001 opgelegde voorwaarden voor latere verwerkingen als naar een hulp bij het vinden van het juiste evenwicht tussen de bescherming van de persoonlijke levenssfeer enerzijds en anderzijds de wenselijke openbaarheid van bestuursdocumenten en van alle bescheiden die door historisch onderzoek het inzicht in de samenleving kunnen verrijken.
38. Het is voor de Commissie eveneens duidelijk dat omwille van de risico's eigen aan de ontwikkeling van informatie- en communicatietechnologieën, de concurrerende belangen met de grootste ernst aan elkaar dienen te worden afgewogen. De Europese Commissie heeft overigens over deze verhoogde risico's een stand van zaken opgemaakt in haar Groenboek over overheidsinformatie in de informatiemaatschappij¹³ in de volgende bewoordingen : "Door de totstandkoming van de informatiemaatschappij zouden nieuwe risico's voor de privacy van het individu kunnen ontstaan als openbare registers in elektronische vorm (met name online en op internet) en in grote hoeveelheden toegankelijk worden gemaakt."

6. ONDERZOEK VAN HET ONTWERP VAN AMENDEMENT

---

39. De tekst die door de Verenigde Staten wordt voorgesteld teneinde het artikel 3 van de Akkoorden van Bonn te wijzigen luidt als volgt : "Member Governments of the International Commission may, **at their sole discretion, photocopy, digitize or otherwise duplicate any of the holdings** of the International Tracing Service. Member governments may make these documents **accessible for scholarly and other research** at appropriate archival repositories **in their own countries, where access may be granted** in accordance with the relevant laws, archival regulations and practices of the country in which the archival repository is located. Documents which were transferred or made available to the International Tracing Service, based on a written understanding at the time of deposit that the ITS would enjoy exclusive right of use, may be copied by Member Governments under this Article only if the original donor of the documents so agrees in writing."
40. De Commissie heeft haar **bedenkingen** bij dit amendementvoorstel omdat het in zijn huidige vorm (*for scholarly and other research ... in accordance with the relevant laws, archival regulations and practices of the country in which the archival repository is located*), een onvoorwaardelijke doorgifte zou toelaten van persoonsgegevens komende uit de archieven van de SIR naar landen die geen lidstaat zijn van de Europese Unie, wat in strijd lijkt te zijn met de beginselen terzake van de WVP¹⁴ en die expliciet beschreven worden in het punt 4 van voorliggend advies, alsook een onvoorwaardelijke terbeschikkingstelling aan het publiek van gevoelige gegevens, zoals bedoeld in de artikelen 6 tot 8 van de WVP, voor andere doeleinden dan deze waarvoor de gegevens oorspronkelijk werden verzameld en bewaard, wat op zijn beurt strijdig lijkt te zijn met de basisbeginselen inzake latere verwerkingen die in punt 3 van voorliggend advies expliciet werden besproken.

---

¹³ Is ter beschikking op het volgende adres : <http://www.cordis.lu/econtent/publicsector/greenpaper.html>.

¹⁴ De gegevens die komen uit de archieven van de SIR bevatten met name gevoelige gegevens in de zin van artikel 6 van de WVP

41. Bovendien volgt uit de voormelde Aanbevelingen van de Raad van Europa en de Richtlijn 95/46 dat elke wettelijke bepaling die de latere verwerking van gegevens regelt voor doeleinden van historisch onderzoek in specifieke garanties moet voorzien. Meer nog, de Raad van Europa raadt middels haar Aanbeveling nr. R (91) 10¹⁵ dringend aan dat er in een bestand dat algemeen toegankelijk is voor derde personen in principe geen **gevoelige gegevens** zouden voorkomen. Op dit principe kunnen er door middel van gepaste garanties evenwel uitzonderingen worden toegestaan ten gunste van de betrokken personen, dit afgezien van de gegevens betreffende het openbaar leven van de betrokken personen die door hun openbare functie hun gegevens toegankelijk maken voor derde personen.
42. **Gelet op het finaliteitsbeginsel** komt het erop aan dat indien een hergebruik van de archieven van de SIR wordt gepland, het doeleinde ervan in **preciesere bewoordingen wordt omschreven** dan de tekst die nu wordt voorgesteld. Indien er een doeleinde voor historisch onderzoek (historical purpose) wordt beoogd, is het derhalve van belang dat hiernaar uitdrukkelijk wordt verwezen in plaats van de termen “for scholarly and other research” te gebruiken. Het is eveneens van belang dat er garanties worden ingebouwd die elk misbruik van doeleinden voorkomt zodat de gegevens die zouden worden verzameld voor historisch onderzoek niet zouden gebruikt worden voor andere doeleinden. Hiertoe is de omkadering van het begrip historisch onderzoek essentieel. Uit de analyse van de begrippen historisch, statistisch of wetenschappelijk onderzoek, uitdrukkelijk besproken in punt 3.3. van voorliggend advies, blijkt dat er uit dergelijk onderzoek geen beslissingen tegen een persoon kunnen voortvloeien.
43. De Commissie wijst er eveneens op dat er specifieke garanties zouden moeten worden voorzien om de wijze nader te bepalen waarop de gegevens ter beschikking worden gesteld. De Commissie verwijst naar de expliciet omschreven garanties in punt 3.2. van voorliggend advies alsook naar deze die via de Aanbeveling nr. R (83) van de Raad van Europa werden uitgevaardigd. Het is dus aangewezen dat geval per geval wordt onderzocht om uit te maken of het gebruik van anonieme gegevens zoals gedefinieerd in het artikel 1ste, 5° van het KB van 13/02/2001 houdende uitvoering van de WVP, niet kan worden gerealiseerd.. Het is maar in het geval waar het onmogelijk is om met behulp van anonieme gegevens het onderzoek voor historische doeleinden te realiseren dat er gebruik kan gemaakt worden van gecodeerde of niet-gecodeerde gegevens. Dit dient te gebeuren volgens de modaliteiten die in de Akkoorden van Bonn nader bepaald dienen te worden en middels aanvullende garanties zoals deze die werden aangehaald in punt 3.2. van voorliggend advies.
44. Voor zover de archieven documenten bevatten die afkomstig zijn uit verschillende bronnen, zoals hierboven aangehaald in punt 4, is de Commissie van mening dat het beter is om de **bewaring van deze archieven bij de SIR** te laten. Deze instelling zou desgevallend in de hoedanigheid van intermediaire organisatie de anonimisering en de codering van de gegevens voor haar rekening kunnen nemen. Overigens, gelet op de beginselen inzake toegangsrecht tot openbare documenten, zou zij eveneens **geval per geval de concurrerende belangen aan elkaar kunnen afwegen en de wijze van toegang tot deze archieven regelen** door de gevoelige gegevens slechts toe te vertrouwen aan de onderzoekers die een gericht onderzoek verrichten voor historische doeleinden en middels de specifieke verplichtingen die zij zou opleggen met name inzake informatieverstrekking en veiligheid.
45. Bovendien mogen, zoals in haar vorig advies nr. 14/2000 werd aangehaald, **slechts die gegevens worden medegedeeld die onontbeerlijk zijn voor het historisch onderzoek.**

---

¹⁵ Aanbeveling nr. R (10) van het Comité van Ministers van de lidstaten van de Raad van Europa betreffende de mededeling aan derde personen van persoonsgegevens die door openbare instanties worden bijgehouden, inzonderheid het artikel 3.

46. Aangaande de kwestie van doorgifte van gegevens naar landen die lid zijn van de CI/SIR, zoals het voorstel van amendement onder haar huidige redactie stelt, moeten er twee cumulatieve voorwaarden vervuld zijn : de doorgifte zelf moet gebeuren overeenkomstig de Richtlijn 95/46 en de landen van bestemming moeten overeenkomstig de artikelen 25 en 26 een passende bescherming bieden.
47. Gelet op **het proportionaliteitsbeginsel** is de Commissie van oordeel dat de **doorgifte** naar de lidstaten van de CI/SIR van archieven die gevoelige gegevens bevatten disproportioneel lijkt, aangezien er door de Akkoorden van Bonn **reeds een toegang wordt geregeld**. Het systeem dat door de Akkoorden van Bonn werd ingesteld maakt reeds een raadpleging mogelijk vanuit het buitenland in zoverre dat er in de lidstaten van de CI/SIR verbindingsofficieren kunnen aangesteld worden. De geïnteresseerde personen kunnen hun verzoek om toegang tot de archieven aan hen richten. Voor zover het hier gaat om een oplossing die het privé-leven minder aantast en die in overeenstemming is met het toegangsrecht tot de openbare documenten, zou het huidige systeem kunnen behouden worden, mits het wordt uitgebreid tot de strikte doeleinden voor historisch onderzoek en volgens de modaliteiten zoals deze die in het bijzonder beschreven staan in considerans 41.
48. Aangaande de vraag of de landen van bestemming over een passend beschermingsniveau beschikken, verwijst de Commissie naar haar analyse in considerans 27 en volgende waarin zij vaststelt dat deze **voorwaarde op dit ogenblik niet vervuld is**.

OM DEZE REDENEN,

brengt de Commissie een ongunstig advies uit over voorstel van amendement in zijn huidige vorm dat door de Verenigde staten werd voorgesteld.

De administrateur,

De voorzitter,

(get.) Jo BARET

(get.) Michel PARISSE